

Kontakt: Tom Jappe, Wexøe A/S, Lejrvej 31, 3500 Værløse, tlf. 45465800, e-mail tja@wexoe.dk

Kom i gang nu – løsningerne er der

Energipriserne stiger, det er politisk korrekt at agere grønt og samtidigt skærper myndighederne kravene til mindst mulig energiforbrug. Fremover betaler det sig at investere i energibesparende foranstaltninger

Af Jørgen Jensen

Også Wexøe A/S i Værløse har fokus på energibesparende foranstaltninger i bygninger, især på el-forbruget.

- Vi har valgt at gøre det lidt anderledes. Baggrunden er, at el udgør en stor procentdel af energiforsyningen i en typisk administrationsbygning inden for handel- og serviceerhvervene, og at el ikke er den mest CO₂-venlige energikilde. El belaster faktisk miljøet ganske meget, og det skyldes bl.a. den måde, vi producerer el på i Danmark, forklarer produktchef Tom Jappe.

Oplysningerne har han fra Energistyrelsen, der løbende kortlægger energiforbruget i Danmark.

- En anden rapport fra Elsparefonden konkluderer, at energi-renoveringspotentialet i eksisterende offentlige bygninger er i størrelsesordenen to milliarder med en tilbagebetalingstid på et til fire år - alene på belysningsområdet. Det gør det interessant snarest at gå i gang med at renovere, og det er også en af grundene til, at Wexøe er med.

Enkeltrums og integrerede løsninger

Wexøe har mange års erfaring som leverandør af el-tekniske komponenter. Firmaet repræsenterer en række udenlandske producenter på det danske marked. Inden for belysningsstyring og andre energibesparende foranstaltninger i bygninger er især tyske Hager relevant.

- Hager satser både på enkeltrums-løsninger og på større integrerede løsninger. I enkeltrums-løsningen monteres en bevægelsesføler (PIR) i loftet, og derefter styrer den armaturerne direkte i en simpel 0-10 V konfiguration. PIR'en reagerer på bevægelser i lokalet og dagslysfaldet gennem vinduerne. Enkeltrums-løsningen er god til kontorer, mødelokaler og sekundære rum som toiletter, køkkener og kantiner, hvor man ønsker en enkel løsning, forklarer Tom Jappe.

En Hager PIR løsning kan tænde/slukke/styre lyset fra gammeldags glødelamper, almindelige lysrørsarmaturer, energisparepærer, 230 V halogenlamper og de nye diodelamper.

- Hvis der er brug for at regulere lyset kontinuerligt, skal der ved glødelampen monteres en lysdæmper mellem PIR'en og lampen. Ved lysrøret skal ballasten være en regulerbar HF, men ved diodelampen og energisparepæren mangler der en standard for, hvordan lyskilden skal dæmpes. Så indtil videre er styringen kun tænd/sluk.

Nu gælder det beslutningstagerne

Hagers PIR-løsninger har været på markedet i en del år, så det er godt gennemprøvede produkter, Wexøe har på programmet. I efteråret 2009 blev firmaets udstillingsbus lastet med gode forslag til energisparende løsninger med fokus på belysning sendt ud på landevejene i fire uger.

- Vi arbejdede sammen med armaturfirmaet Riegens og inviterede et større antal potentielle beslutningstagere fra det offentlige til at besøge os i bussen. Interessen viste sig at være stor, og mange derude ved faktisk ikke, hvor meget der kan spares. Fx har der i mange kommuner ikke været ret meget fokus på energibesparelser inden for belysning.

Går det efter planen, skal Wexøe bussen igen ud at køre i foråret 2010.

- Vi vil gerne i kontakt med de politiske beslutningstagere, bl.a. for at vise dem de mange energibesparelsesmuligheder inden for belysningsanlæg. Samfundsmæssigt kan det ikke være i orden, at så meget energi brændes af til ingen nytte. Især ikke når mulighederne og de tekniske løsninger allerede findes.

- Vi forventer dog, at der kommer til at ske en masse, når kommunerne har fået ansat energikonsulenterne, der skal være med til at finde besparelspotentialer og komme med forslag til besparelser.

Nok af muligheder

Om det enkelte rum energioptimeringsmæssigt skal leve sit eget liv eller skal indgå i større sammenhænge er ifølge Tom Jappe en beslutning, der i samråd med en elinstallatør eller elrådgiver må tages af den/de, der ejer/administrerer ejendommen. For en skole eller børneinstitution er det således kommunen.

- Og der er nok af muligheder, fx KNX busløsningen, hvor også varme, ventilation, solafskærmning m.m. indgår. Med en KNX-løsning kan man fx ikke samtidigt åbne for et vindue til det fri og skruer op for varmen. Når vinduet åbnes, skrues KNX-systemet automatisk helt ned for varmen.

- Man kan også dele større lokaler op i flere lyszoner, og regulere lyset ned i de zoner, hvor der ingen personer findes – uden at det går ud over komforten.

Let med KNX

Også inden for KNX-systemer og komponenter dertil er det svært at komme uden om Hager. Selve buskablet består af fire ledere og lægges i samme føringsveje som 230 V kablerne. Strukturen er formet som et træ, hvor man går ud fra et enkelt punkt.

Hager leverer både trykkontakter, termostater, PIR-følere, lysdæmpere, DALI-gateways, styringen til solafskærmningen og aktuatorer til radiatorventilerne. Alle komponenterne kobles til en "gren" på bustræet, hvis stamme er koblet til en visualiseringscomputer.

I den integrerede KNX-løsning er det let at overvåge, styre og registrere – også udefra via internettet. Ifølge Tom Jappe har den internetbaserede løsning den fordel, at man slipper for at skulle investere i bestemte client/server systemer med tilhørende software og evt. betale for en licens.

- Wexøe har alle løsningerne. Nu skal vi blot have flere til at bruge dem, så der kan spares på energien derude. Og det er ikke svært at komme i gang, for fire af vore medarbejdere er certificeret inden for KNX. Desuden har vi masser af erfaring fra eksisterende systemer at trække på, slutter Tom Jappe.

Kontakten til Tom Jappe går via e-mail adressen tja@wexoe.dk og web-adressen www.wexoe.dk.

Billedtekst (TX216):

En DALI KNX gateway fra Hager. Lige til at clipse på DIN-skinen. Fabriksfoto.

Billedtekst (ML15):

Screendump fra touch skærmen i et mødelokale hos Wexø i Værløse. Touch skærmen er sluttet til en visualiseringscomputer som igen er tilsluttet KNX-bussen. Mere overskueligt kan det næppe gøres. Foto: Wexøe.

Billedtekst (00391):

PIR-føleren monteres under loftet og reagerer på bevægelser i rummet. Føleren på fotoet måler også lysindfaldet gennem vinduerne og regulerer i KNX-løsningen både på bevægelser og lys.

- Nemt og effektivt, siger Tom Jappe. Foto: Jørgen Jensen